

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าโกสุมุนไพร สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าโกสุมุนไพร สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสรุปผลได้ดังนี้

ผลการสร้างหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าโกสุมุนไพร สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้หลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าโกสุมุนไพร
สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ คือ หลักการและเหตุผล
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผังมโนทัศน์ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างของหลักสูตร
สาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง อัตราเวลาเรียน แนวการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและได้เอกสารประกอบ
หลักสูตรสาระเพิ่มเติม มีองค์ประกอบ 2 ส่วน ได้แก่

1. คู่มือนักเรียน เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าโกสุมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ซึ่งมีองค์ประกอบ ได้แก่ คำชี้แจงการใช้คู่มือ ใบบทความรู้ ใบบทงาน

2. คู่มือครู เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าโกสุมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ประกอบด้วย คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้
สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้
การวัดผลประเมินผล เมื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม โดย
ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก
ได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.85$) และพิจารณาความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรสาระ
เพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าโกสุมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรโดยรวมอยู่
ในระดับดีมาก ได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.66$) แสดงว่า หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมี
ความเหมาะสมในระดับดีมาก และเมื่อนำหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าโก

สมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองบัวพิทยาคม ต.ป่าคา อ.ท่าวังผา จ.น่าน จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของหลักสูตร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 82.44 คิดเป็นร้อยละ 82.44 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าไกสมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.97 คิดเป็นร้อยละ 83.22 นั่นคือ คุณภาพของหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าไกสมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลการใช้หลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าไกสมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับนักเรียนโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม ต.ท่าวังผา อ.ท่าวังผา จ.น่าน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 40 คน แสดงผลดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าไกสมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คน คะแนนเต็ม 30 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.23 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.63 สรุปว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการทำข้าวแต๋นหน้าไกสมุนไพร สูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2 ผลการประเมินกระบวนการทำงานของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าไกสมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 สรุปว่านักเรียนมีความสามารถในการทำข้าวแต๋นหน้าไกสมุนไพรอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 การประเมินคุณภาพชิ้นงานหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าไกสมุนไพร มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 สรุปว่าคุณภาพชิ้นงานของนักเรียนมีระดับคุณภาพในการทำข้าวแต๋นหน้าไกสมุนไพรอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม ต.ท่าวังผา อ.ท่าวังผา จ.น่าน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 40 คน ที่มีต่อหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าไกสมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่ามีค่าเฉลี่ย $(\bar{x}) = 4.84$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) = 0.09 และมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการผลการศึกษาค้นคว้าการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต่น้ำ ไกสมุนไพโร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำประเด็นที่ค้นพบมา อภิปราย ดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต่น้ำไกสมุนไพโร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ ดำเนินการหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์วิทยากรท้องถิ่นผู้เชี่ยวชาญด้านข้าวแต่น้ำ และสาหร่ายไก่อ เอกสารที่เกี่ยวข้อง ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ตำราทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทาง ในการสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมาจัดทำหลักสูตรตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ผ่านการตรวจสอบข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และการประเมิน ความถูกต้องและเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านส่งผลให้หลักสูตรเพิ่มเติม เรื่องการทำ ข้าวแต่น้ำไกสมุนไพโร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) 0.09 สอดคล้องกับเจตนารมณ์ ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มีการกระจายอำนาจให้โรงเรียนดำเนินการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดทำในรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ ได้สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน สังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

2. ผลการใช้หลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต่น้ำไกสมุนไพโร สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการ ทำข้าวแต่น้ำไกสมุนไพโร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คน มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนในการทำข้าวแต่น้ำไกสมุนไพโร สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมี กระบวนการในการทำข้าวแต่น้ำไกสมุนไพโร และคุณภาพชิ้นงานในการทำข้าวแต่น้ำไก สมุนไพโร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งใน โรงเรียนและนอกโรงเรียน ผู้เรียนได้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและลงมือปฏิบัติจริงส่งผลให้การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น โดยสอดคล้องกับผล การศึกษาของนักการศึกษาหลายท่าน ได้แก่ กัลยา แดงขำและคณะ (2549) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการประดิษฐ์ด้วยผ้าไทยในเชิงพาณิชย์

สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลการประเมิน กระบวนการทำงานระหว่างเรียน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก คือการปฏิบัติตามแผน ประเมินงาน ในขณะที่ปฏิบัติและความปลอดภัยในการทำงาน และมีกระบวนการทำงานระหว่างเรียนอยู่ในระดับ ดี บุปผา สันตวา และคณะ (2549) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรม เรื่อง การทำข้าวแต๋นธัญพืช ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการทำข้าวแต๋นธัญพืช มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์การทำข้าวแต๋นธัญพืชของผู้เข้ารับการอบรมผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75.17 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก รัชยา คงขาว (2549) วิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมยุวมัคคุเทศก์ จากข้อมูลชุมชนด้วยเทคนิคการสนทนากลุ่มย่อย เรื่อง มนต์เสน่ห์แห่งสุโขทัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้น 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 พบว่า ผลการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ คะแนนของนักเรียนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อน ฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 วิไล เขียวพุ่มพวง และคณะ (2550) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการจัดกิจกรรมการแสดงนาฏลีลาบูชา พญานาค ชุมชนนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรการจัด กิจกรรมการแสดงนาฏลีลาบูชาพญานาค มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้รับการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จริญญา แก้วจันทิก (2550) ได้ศึกษา การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การผลิตผ้าปักลายชาวเขาเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม การผลิตผ้าปักลายชาวเขาเชิงสร้างสรรค์มีความรู้ ความเข้าใจ หลักสูตรสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการผลิตผ้าปักลายชาวเขาเชิงสร้างสรรค์ หลังฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าโกสมุนไพร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.83 โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของนักการศึกษาหลายท่าน ได้แก่ กัลยา แดงขำและคณะ (2549) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการปะติดโองด้วยผ้าไทยในเชิงพาณิชย์ สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมตาม หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมอยู่ในระดับมากที่สุด อภากร โพธิ์ดง (2549) ได้ศึกษาการพัฒนา หลักสูตรสาระเพิ่มเติมเรื่อง ไก่ชนพระนเรศวร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ

วัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้หลักสูตรสาระเพิ่มเติมเรื่อง ไก่ชนพระนเรศวร มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด วิไล เขียวพุ่มพวง และคณะ (2550) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการแสดงนาฏลีลาบูชาพญานาค ชุมนุมนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรการจัดกิจกรรมการแสดงนาฏลีลาบูชาพญานาค อยู่ในระดับมากที่สุด จรรย์ญา แก้วจันทิก (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การผลิตผ้าปักลายชาวเขาเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม การผลิตผ้าปักลายชาวเขาเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการจัดกิจกรรมของหลักสูตร พบว่าด้านขั้นตอนการทำข้าวแต๋นหน้าไก่มุนไพร ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านทักษะปฏิบัติหลายๆ ครั้ง เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะปฏิบัติในการเรียนรู้ที่ดีและได้ชิ้นงานที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร อาจเพิ่มเติมแนวคิดสร้างสรรค์ให้แก่ผลิตภัณฑ์ในด้านรูปร่าง รูปทรง ข้าวแต๋นโดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนออกแบบรูปร่างนอกเหนือจากรูปวงกลม เป็นรูปเรขาคณิตอื่นๆ เช่นรูปสี่เหลี่ยม รูปดาว เป็นต้น เพื่อเพิ่มคุณค่าของผลิตภัณฑ์
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หากขยายเวลาหรือหาเวลานอกเหนือจากเวลาเรียนในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความชำนาญ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. สามารถนำหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าไก่มุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปประยุกต์สร้างหลักสูตรเรื่องอื่นที่มีลักษณะสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นได้
2. สามารถนำหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทำข้าวแต๋นหน้าไก่มุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ ได้ ทั้งนี้อาจปรับระดับความยากง่ายให้เหมาะสมกับระดับชั้น

3. สามารถนำหลักสูตรสาระเพิ่มเติม ข้าวแต่นหน้าโก สมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปปรับใช้กับโรงเรียนอื่นที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อต่อการทำข้าวแต่นหน้าโกสมุนไพรได้

4. สามารถนำหลักสูตรสาระเพิ่มเติม ข้าวแต่นหน้าโก สมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประยุกต์เป็นหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อให้บุคคลที่สนใจสามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไปได้